

Izhaja vsako soboto zjutraj. Vsaka druga številka ima poučno zabavno ilustrirano prilogo „Družinski prijatelj“.

Uredništvo „Zarje“ je v Trstu, Via dei Fabbri 2. Tja je treba nasloviti vse rokopise, ki naj se objavijo v listu ali pa v prilogi. Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. V nujnih slučajih se je posluževati telefona tiskarno št. 635.

ZARJA

Upravništvo „Zarje“ je v Trstu, Via dei Fabbri št. 2. Sprejema naročila, inserate in reklamacije. Naročnina „Zarje“ s priloženo je za vsa leta naprej po pošti K. 6.—, za pol leta K. 3.—. Posamezne številke po 6 v.

Cena inseratov je 10 vinarjev za enostopno pet t vrsto. Pri večkratnem objavljenju primeren popust. Poštno-hranilnična računa št. 64139.

Kako lažejo!

Tržaški dnevnik je čutil zopet enkrat potrebo utrjevati nesrečne Ricmanjce na usodepolni poti, ki jo hodijo že nekaj let v svojo lastno največjo nesrečo in neizogibno končno pogubo. Storil je to v svoji nečedni lastnosti kot glasilo brezvestnih hujskačev in zapeljivcev slovenskega ljudstva v Trstu in drugod, kamor se sega njegov strup. Najprimernejši čas, da obelodani te svoje hudobne laži, se mu je zdel minulo nedeljo zjutraj, ko se je razhajala iz svetega Ciril-Metodovega narodnega plesa „cvetoča, nadbudna slovenska mladina“, med njo pa „divne plesalke, tržaške dame — viljenice, ki res prenapajajo tujčevo oko in tako obetajo slovenskemu življu v Trstu boljšo bodočnost“.

Članek „Z Bleda v Trst in Ricmanje“ smo imenovali hudobne laži, ker ne zasluži drugega imena. Če kdo nevedoma pove, kar ni res, pravimo, da se moti, če pa kdo vedoma in nalašč govori in piše neresnico, rečemo, da je to lažnjivec. V navedenem članku objavlja tržaški dnevnik vse polno neresnic, kar lahko dokažemo z besedami in priznanji Ricmanjcev samih. Objavlja pa te resnice vedoma, nalašč, kar je jasno razvidno iz celega članka. Tržaški dnevnik torej v tem članku večkrat debelo laže in sicer s tem namenom, da zaziblje zapeljane Ricmanjce še bolj trdno v njih pogubno otrpnenost in da vara slovensko javnost glede na res obupno stanje teh nesrečnežev.

Zato imamo kot katoliški časnikarji in kot pravi rodoljubi dolžnost pokazati nekatere teh laži v pravi luči.

V članku „Z Bleda v Trst in Ricmanje“ opisuje neka Zofka Obad (beri: zlobna uredniška roka), kako so priredili nekateri Blejčani, ki se niso mogli vsled prevelike gnječe na planinskem plesu v Trstu dovolj naplesati, poseben izlet v Ricmanje, da so v tamošnjem „narodnem domu“ nadomestili, kar so bili v tržaškem „narodnem domu“ zamudili. Nikar pa si ne misli, dragi čitatelj, da so šli ti ljudje v Ricmanje samo plesat, pit in noret, ampak šli so tja tudi jokati gorke solze globokega (najbrže narodnega) ganotja in svetega navdušenja. Kakor boš namreč lahko razvidel iz spodaj navedenih vist, so tekle pri tem obisku v Ricmanjih (in če ne tam, pa vsaj v uredništvu tržaškega

dnevnik) nič manj kot šestkrat prav mile solzice. Teh solzic ne bi sicer niti omenili, ko bi ne bile talo značilne za neko podlo vrsto tržaškega slovenskega časnikarstva.

Preidimo k stvari sami. Bleški (in tržaški vsaj za kažipot) plesalci in plesalke so torej šli na obisk v Ricmanje. O sprejemu v ricmanjskem „narodnem domu“ poroča tržaški dnevnik dobesedno kakor sledi:

„Burja je brila in sneg je padal. Seveda smo se takoj zatekli v ricmanjski Narodni dom, ki je dika take ubožne vasi in priča dovolj jasno o zavednosti in naprednosti Ricmanjcev. Kmalu nas je prišla zabavati ricmanjska godba. Razveseljavali smo se v polni meri in plesali tako, kakor bi hoteli nadomestiti, kar smo prejšnjega dne v Trstu vsled prevelike gnječe zamudili. Kmalu nato, ko se je raznesla po vasi novica, da so Gorenjci že prišli, osrečil naš je g. župan s svojim posetom. Ko smo zagledali njegovo zanimivo osebo, zaklicali smo mu vsi navdušeni kakor iz enega grla krepak „živio“. Tu se je začela ona navdušenost, oni entuzijazem in animiranost, ki so nas vseh prešinjali cel čas našega bivanja v Ricmanjah, in so v naših srcih pustili neizbrisne sledove. Gospod župan Berdon je spregovoril nam v pozdrav približno tako-le: Mili Gorenjci in Gorenjke! V srce nas je zveselil Vaš obisk, in v srce nam sega vaše sočutje do nas utogih zatiranih Ricmanjcev. Bodite nam najsrčneje pozdravljeni!“ Besede „zatiranih Ricmanjcev“ je težko izgovoril, kajti solze¹⁾ so ga dušile. Tudi mi nismo ostali brez ganotja. Za ta pristranski pozdrav se je kratko, a jedrnato zahvalil g. Petercel ter v imenu Gorenjcev in Gorenjk kratko a pristrano pozdravil g. župana in vse Ricmanjce. Kmalu na to se je dvignil do solz²⁾ ganjen gosp. Hočevar ter govoril jedrnato in svečano, kakor le on zna: Ne dragi Ricmanjci, vi niste zatirani, ampak vi ste prosti, svobodni. Pač pa smo zatirani mi Kranjci. V občini je stranka zoper stranko, v družbi mož zoper moža, v družini mož zoper ženo, žena zoper moža, otroci zoper stariše. — Tu nam je vse navskriž. Pri nas je doma — bratomorstvo.

¹⁾ prve solze. ²⁾ druge solze.

Mi smo revčki nazadnjaški, in s pravico rečem — zatirani Kranjci. Mi smo vas prišli občudovat na vaši vztrajnosti in hrabrosti, kajti z občudovanjem gleda na vas ves slovenski svet. Imeli ste hude boje, a rešili ste vse gladko. Prepričani sem in mi vsi vemo, da ste mnogo trpeli; ali vaše prašanje je pravično in zato ostanejo pri vas vsi ožniki in vsa nasilstva — brez vspeha. Preganjali so vas doma, v Trstu in na Dunaju; od najnižjega do najvišjega sodišča so vas tirali, ali Vi, častiti mož, ste kakor ptič Feniks iz žrela ognja, čisto in častno se rešili iz rok preganjancev, in še danes branite in zvesto čuvate svoje pravično prašanje. Takih mož nam treba, ki imajo v slogi moč in zato napijem g. županu in občinarjem. Živi Vas Bog! Ni bilo očesa, ki ne bi bilo med tem govorom poroselo³⁾. — Godba je zasvirala in Gorenjci in Gorenjke skupno prisotnimi Ricmanjci smo odkritih glav zapeli „Hej Slovani“ in „Lepa naša domovina“. To je bil krasen prizor in tako svečan in navdušen, da nam ostane vsem vdeležencem ta vtis vse življenje v sruč.

Ni nam treba šele razlagati, kam meri to zlobno zasukano poročilo. V ricmanjski zadevi se je lagal tržaški dnevnik že iz prvega početka in sicer ponavljal vedno iste laži. Po vsej sili hoče predstaviti zapeljane Ricmanjce kot nedolžne narodne mučenike, ki so brez usmiljenja zatirani od cerkvene in politične oblasti. — Tudi mi radi priznamo, da so Ricmanjci kruto zatirani, vemo pa tudi, da Ricmanjci sami po večini dobro znajo, kdo jih prav za prav zatira. Zato preklinjajo dan za dnem onega odpadnika in z njim skupaj vse druge tržaške hujskače, ki so jih tako neusmiljeno zapeljali proč od Boga in jih ropali dušnega miru. Ricmanjci dobro vedo, da jih zatirajo tudi nekateri (pa jih ni veliko) brezsrčni sovašani, ki se štejejo med prave v vasi, v resnici so pa pokorni hlapeci in podrepniki tržaških brezvercev-hujskačev. Ti imajo na komando iz Trsta to, recimo, satanovo delo, paziti in strogo nadzirati, da se ne bi kateri Ricmanje „podal“ in začel krščansko živeti. Med te vrste ljudi, ki so za vas prava in največja nesreča, štejejo trezno misleči Ricmanj-

³⁾ tretje solze.

LISTEK

SIN.

Iz življenja delavcev. Spisal V. R.
(Dalje.)

Nekdo je z mirnim glasom še nekaj ukazoval, potem so se zaslišale stopinje in zdravniki so šli dalje v drugo sobo.

Marijana jo je peljala bližje k postelji in položila njeno roko na Franceljevo čelo.

„V nezavesti je — komaj da še diha!“ je dejala.

In ona se je sklonila in poljubila sina na vroče čelo. Nobena solza ni prišla v njene oči, tako žalostno in samotno ji je bilo.

Položila je roko s čela na prsi, ki so se dvigale težko v dolgih presledkih.

Težka slutnja jo je obsla o smrti in o koncu, vsa njena ljubezen do Francelja se je dvignila v njenem srcu, ko je izpoznala njegovo stanje.

In zaihtela je kakor še nikoli v življenju in se zgrudila na stol ob postelji.

„Mati je!“ so šepetali bolniki naokoli.

„Ana, kaj hočete, vdajte se v božjo voljo!“ jo je tolažila Marijana, a njej so vrele vedno nove solze iz oči.

— O Bog, takega svidenja si nisem prosila! — ji je govorilo v duši in grenko ji je bilo ob tej misli. Vstala je kljubovalnost v njej proti vsemu, proti Bogu in proti ljudem. . . Toda vstrašila se je teh misli, po prvem krčevitem joku so ji jele teči solze mirnejše in globoka, vdana žalost jo je prešla.

Prišel je med tem zopet en zdravnik k Francelju, in ko je izvedel, da je njegova mati, ji je dovolil ostati vso noč pri njem.

Jokala ni več, le tuintam se ji je izvil še kak vzdih iz pr. Marijano je prosila, naj odide domov, in ostala je sama pri sinu.

Ležal je tiho in mirno, niti zganil se ni, če mu je položila roko na čelo. Tudi ko mu je postrežnica prišla polagat mrzlih obkladkov, se ni vzbudil iz nezavesti.

„Bogve ali ozdravi?“ je vprašala plaho in upanje se je vzbudilo v njeni duši.

„Ne vem. . . Zdravniki niso rekli še ničesar!“ je odgovorila zaspano postrežnica in odšla.

Zopet je sedela sama ob postelji v svoji žalosti. Mislila je na nekdanje dni, ko je živela s Franceljem v miru in zadovoljnosti, mislila je na čas, ko je izgubila luč oči, toda nikoli ji ni bilo huje nego tedaj, ko je izgubila sina. In spomnila se je Berte, lepega, preširnega dekleta, in Franceljeve ljubezni do nje.

— Zakaj ni nje k Franceljevi postelji? . . . Gotovo je že izvedela o tem. . . — Težek dvom je prišel v njeno dušo, sto vprašanj je vstajalo pred njo, a ni si vedela odgovora. . .

Počasi so tekle večerne ure, naokrog se je slišalo enakomerno dihanje spečih bolnikov, tuintam je kdo vzdihoval v svojih bolečinah. Počasi so tekle ure in z njimi so se vrstile žalostne, brezpokojne misli. . .

Vsak hip je položila roko na Franceljevo čelo, poslušala s paznostjo pretrgano dihanje njegovo, da bi opazila kako izpremembo.

Postrežnica je že drugič premenila obkladke.

Proti polnoči je bilo, ko so se zganile Franceljeve ustnice in je prišel dolg vzdihljaj iz prs. Vstala je, sklonila glavo k njemu in mu položila roko na čelo. Bilo je vroče in v sencih je plala kri po žilah.

„Berta. . .“

Tiho je izgovoril Francelj to ime in le njeno uho je je slišalo.

„Jaz sem pri tebi, Francelj, jaz. . .“ je izpregovorila polglasno.

„Berta. . . Kaj si mi storila! . . . Zakaj si me zapustila? . . .“

V dolgih presledkih so prihajale te besede iz Franceljevih ust.

„Saj sem jaz pri tebi, tvoja mati. . .“

Oči so se ji iz nova napolnile s solzami, ko je slišala govoriti sina, ki je v vročici vpraševal po njej, ki ju je oba napravila nesrečna. In vendar si je želela, da bi bila Berta ob postelji. . . Vse bi ji odpustila v teh trenutkih. . .

Franceljeve roke so se dotaknile njene roke in se je oklenile.

„In sedaj si prišla zopet k meni. . . Nikoli več me ne zapustiš. . . kajne? Nikoli te ne bo več videl oni. . . Ah, tisti prokleti. . . Jaz ga ubijem. . .“

Začel je govoriti naglo. Sovražne so bile njegove besede, roke so se krčile v jezi in gnjevu.

„Proklet, kamor stopi. . . Proklet, ker mi je tebe ukradel. . . Tebe, Berta. . . Zakaj si šla. . .“

Umolknil je nenadoma, ker se je bil vtudil. V čelu je gorela kri in dihal je globoko in hitro.

Obrišala mu je potno čelo in ga poklicala z ljubeznipolnim glasom, kakor nekdanj v otroških letih: „Francelj!“

ci (in teh teh ni malo) v prvi vrsti ta kozvanega „župana“ Berdona. To smo neštetokrat slišali iz ust Ricianjcev samih, s kojimi občujemo v Trstu skoro vsak dan. Ricianjci nam pravijo tako: „Ko bi bila nevihta že poprej pobrala tega našega „farja“ ki mrliče pokopuje in pa tistega odpadnika v Trstu, bi bil pri nas že davno mir in red“. Tako stojte stvari v resnici. Zato ne umevamo tistih Berdonovih solz, ki so ga baje dušile, ko je govoril o zatiranih Ricianjcih. Naj neha zatirati Ricianjce, pa mu ne bo treba solziti se v predalih tržaškega dnevnika.

No solze so pa tekle tudi na strani Gorenjcev. Njih govornik Hočevvar se je namreč „do solz gahnjen“⁴⁾ dvignil in povedal jokajočemu „županu“ Berdonu, da Ricianjci niso zatirani ampak prosti, svobodni, pač pa da so zatirani Kranjci, kjer teče kri v potokih vsled groznega „bratomorstva“. No, nadaljno pričkanje o tem, kdo je prav za prav zatiran, Ricianjci ali Kranjci, prepustimo obema jokajočima se strankama (Hočevvarju in Berdonu). Nas zanima bolj zlobne besede, pri kat rih je „poroselo vsako oko.“ „Mi smo vas (Ricianjce) prišli občudovati na vaši vztrajnosti in hrabrosti, kajti z občudovanjem gleda na vas ves slovanski svet“. Govorik, ki bi govoril resnico, bi rekel: „Ricianjci, ko so bile še le začele pri vas te nesrečne homatije, tedaj je še marsikdo šel na lim lažnjivim poročilom tržaškega dnevnika in si mislil, da vas škof in papež po nedolžnem preganjanju in da vas res hočeta nabosti na orožniške bajonete, toda s daj ni več tako. — Že davno so otemneli žarki vaše namišljene mučniške krone in ves slovanski svet v kolikor vas pozna vas pomiluje, da ste postali žrtev tržaškega slovenskega liberalizma in da živite sedaj kakor pagani in dr vite slepo naprej v svojo lastno pogubo!“

Tako se glasi resnica o ricianjski hrabrosti in vstrajnosti ter o tistem občudovanju vsega slovanskega sveta. Toda te resnice, dasi jo dobro pozna, noče tržaški dnevnik povedati ne Ricianjem ne slovanski javnosti, ker noče, da bi se Ricianjem odprle oči in da bi se povrnili h krščanskemu življenju. Zato laže in laže vedno naprej in slika divje in ruzuzdano življenje v Ricianjih kot vzorno življenje. Iz te dolge vrste laži podajmo tu samo še par zgledov, da vidijo naši čitatelji, kako se upa tržaški dnevnik slepariti slovensko ljudstvo. Zlagano poročilo pravi dalje:

«Ko je sedel g. župan k naši mizi, hoteli smo biti vsi v njegovi bližini; vsi smo ga hoteli slišati in vse poprašati. Pripovedal nam je velike zanimivosti, o katerih so kakor je sam izjavil, časnikom vezana usta. Močno nas je zanimalo, kako krščuj, poročuje, pokopuje in kako tolaži umirajoče. Vse nam je rad pripovedoval in razložil tudi, kako v slovenskem jeziku opravlja vse molitve.

Radovedna, kako živijo med seboj civilno poročeni zakoni, šla sem med ljudstvo ter prašala. Vsak mi je trdil, da živijo vsi oni, kat re je v teku petih let g. župan poročil, v slogi in največji ljubezni. Pač pa da se nahaja med onimi, ki so se v tem času priženili v Ricianje, in so bili torej ce kve to poročeni, mnogo nesloge, prepira in tuli ločitve. Vse to nam je tudi g. župan zatrjeval ter sam izrazil svoje začudenje nad tem. Rekel nam je tudi — o tem smo se tudi sami prepričali med ljudstvom — da je ljudstvo jako močno in da izpolnjuje Božje zapovedi bolj kakor kedaj prej.

Zvedeli in prepri ali smo se tudi, da je ljudstvo jako bogaboječe in da v nedeljah in praznikih vsaka družina ob času daritve sveste maše skupno moli doma. Ko smo to zvedeli, bili smo jako veseli, kajti prepričani smo bili, da tu ni ljubezen do Boga prisiljena ali hlinjena, ampak to kar je, je od sreča in to velja, to Bogu dopade.

In kakor smo se prepričali, so taki vsi Ricianjci, mladi in stari, možje in žene. Vsi držijo skupaj kakor prsti ene roke. Tu je občudovanja vredna sloga in v tej slogi je očitna velika moč. Videli smo, da so ljudje splošno siromašni, a jako čednostni in moralni. . . .

Otroci so lepo odgojeni in tako lepega vedenja, da smo se morali čuditi . . .

Kako spoštljivo so nam molili nasproti pri slovesu nedolžni otrociči svoje nežne ročice! O starih ljudeh moram izreči tudi najboljše mnenje. »

Z Blejci je baje prišel v Trst na planinski ples tudi nek 82-letni starček, ki se je čutil hitro pomlajenega, ko je slišal, da se bo šlo iz Trsta tudi v Ricianje. Poročilo nam kaj prismojeno gan-

ljivo pripoveduje, kako da se je ta starček poslavljaj od ricianjskega „župana“ Berdona. „Starček se je ves ginjen nagnil na g. župana in solznih⁵⁾ očij sta se moža prijateljski objela.“

Konečno beremo, da so spremljali Ricianjci poslavljajoče se Blejce z godbo in petjem na postajo. Vsa vas da je šla za njimi. O tem slovesu piče tržaški dnevnik skrajno hudobno:

«Te besede in to krasno petje so dali nešemu duhovitemu govorniku g. Hočevvarju povoda, da se je — solznih očij, kar smo vsi zapazili — obnil do nas ter vznešeno spregovoril: Glejte Blejci: Oglejte si te junake male neznatne, od vseh strani pritiskane vasi: Poslušajte jih, kako pojejo! Malo jih je, a ti so celi možje. Imajo izvrstn pevski zbor, imajo godbo, imajo tamburaški zbor itd. In kaj imate vi, vi ponosni Blejci!? Tužna nam majka! Tukaj vzemite si vzgled! Da, da mili nam Ricianjci, vi ste siromaki, a ste junaki, in resnično se glasi vaša pesem: cvet bi bili vsakemu narodu! In ve vrle ricianjske žene morete biti ponosne, da imate take može in take sinove! Može in mladenči jeklenega značaja in bistrre glave so vaš ponos, so žive priče čednostnih mater. V sru takih žen ima morala prvo mesto in kjer je morala, tam so združene vse soodne čednosti, in tam dobiva že sad v materinem telesu bogato dedščino, in to dedščino vidimo danes na teh hrabrih mladeničih in možeh. Takih žen, mater, ki rodijo take sinove, nam treba Slovencem, da se dvignemo iz tlačanstva, iz trdega pritiska močnejših narodov! Čednostne žene so prve, ki nas morejo dovesti do višje kulture. Bodite uverjeni blage Ricianjke in hrabri Ricianjci, da spoštovanje in simpatije, ki smo jih imeli Gorenjci do vas, predno smo vas poznali, so se danes stotero povečale. Kar smo danes doživeli, videli in slišali med vami, to ostane vsem nam za ve življenje v neizbrisnem spominu.»

Ko so naposled Gorenjci stopali v vlak, pri čemer bi bil pa kmalu zamudil pomlajeni 82-letni udeležnik planinskega plesa, je zopet marsikomu „porosilo“ oko.⁶⁾

Nehati moramo z dobesednim navajanjem tega gnusnega članka iz tržaškega dnevnika, sicer bi nam znali še zameriti naši pošteni čitatelji. Kar smo tu navedli kaže več kot dovolj, kaj počenjajo tržaški brezvestni hujskači z nesrečno zapeljanimi Ricianjci. V resnici so razmere v Ricianjih povsem drugačne, kakor se tu slikajo. Ker nima ljudstvo verske opore, propada vedno bolj in bolj npravno in gospodarsko. Čisto naravno je, da se ne najde tolike razuzdanosti in razdivjanosti kakor v Ricianjih gotovo nikjer po slovenskih deželah. Malokdo se loti resnega dela pri hiši ali na polju, večinoma se vržejo na pijačo in lenobo, zato je gospodarska propast neizogibna. Nekrščeni otroci tekajo o'otli, šolska mladina se že sedaj uri s kamenjem v roki za ubijavski posel; večkrat je mirnega duhovnika smrtonojevno napadala na cesti. Stariši jih ne morejo več ukrotiti, ker ne poznajo strahu božjega, Odrasla mladina je skrajno popačena. V petih letih je bilo poročenih pet parov, od kojih bivata dva v ricianjski župniji v miru in ljubezni, drugi so odšli za svojo službo drugam in žive v neskaljeni slogi. Drugih porok ni bilo. Vsi drugi, ki bivajo iz teh let skupaj (in teh ni malo), žive v nečistosti. Med kristjani je samo tista poroka veljavna, ki je ob enem zakrament. Vsaka druga zveza, bodi že storjena pred „županom“, glavarstvom ali klersibodi, je samo javno nečistovanje. To divje nezakonsko življenje povzročuje v Ricianjih padanje prebivalstva. V Ricianjih zarod umira: pred leti je bilo v ricianjski župniji do 40 porodov na leto, minolega leta 1907 jih je bilo samo 15 in dva slučajno v Ricianjih porojena ptujca. Kam plovemo? Najhujše je pa za bolnike in umirajoče, ki so brez verske tolažbe tedaj, ko so je najbolj potrebni. K bolnikom in mrlicem ne sme duhovnik, to strogo nadzorujejo domači hujskači in v tem obstoji ona Berdonova „Tolažba umirajočih.“ Sicer se pa Ricianjci vesele vsakega mrliča, saj konča vsak pogreb z godbo, pijačo in plesom. Tako žive ti nesrečneži, sosed sosedu ne zaupa več, drug se drugega boji.

To je resnična slika sedanjega življenja v Ricianjih. S tem nočemo sramotiti zapeljanih Ricianjcev, ampak razkrinkati hudobijo onih tržaških nesramčev, ki drže s silo in z lažmi ljudstvo v tako groznem položaju. Sramota je za tržaške Slovence še se berejo, naročajo in podpirajo tržaški dnevnik, ki se upa odpad od Boga in nečistovanje povzdigovati in hvaliti kot najlepšo čednost! Iz krščanskega in

rodoljubnega stališča protestirano proti tako umazanemu listu, ki tira v imenu narodnosti slovensko ljudstvo v pogubo!

Vspored za združni kurz pri sv. Ivanu.

„Ljudska hranilnica in posojilnica“ pri svetem Ivanu pri Trstu objavlja sledeči vspered za združni kurz, ki se bo vršil v prostorih obrtnega društva pri cerkvi:

A. Praktičen del.

Izdelalo se bo knjigovodstvo za posojilnico; razložilo se bo celo poslovanje, naredili računski zaključki. Vdeleženci se bodo poučili o vseh za drugo veljavnih pravnih, davčnih in drugih predpisih ter o občevanju z oblastmi in združno zvezo. Vršil se bo jeden občni zbor in seja načelstva.

B. Teoretični del.

Teoretični del obsega predavanja in sicer v pondeljek dne 9. marca popoldne: Uvodno predavanje ter predavanje „O zgodovini, narodno gospodarskem, npravno-zgojevalnem in socialnem pomenu, o organizaciji združništva in o „rajojznovkah“. Torek dne 10. marca predpoldne: „O nakupovalnih in prodajalnih zadrugah“, popoldne: „o dolžnostih članov načelstva in nadzorstva“. Sreda dne 11. marca predpoldne: „O vinarskih in sadjarskih zadrugah“, popoldne: „o konsumnih društvih“. Četrtek dne 12. marca predpoldne: „Razne vrste zadrug“, popoldne: sklepno predavanje: „Naše združno delo v bodoče“.

Ljudska posojilnica pri sv. Ivanu opozarja one zadruge in posamezne osebe, ki so že dobile posebno vabila, da se združni kurz ne bo vršil od 10. do 14., kakor je bilo prvotno določeno, ampak od 9. marca popoldne do vštetelega 12. marca. Združni kurz bodeta vodila dva strokovnjaka, uradnika „Združne Zveze“ gg. Vladimir Pušenjak in Pelc. „Združna Zveza“ v Ljubljani želi, da se vdeleže tega kurza zlasti one zadruge Krasa, tržaške okolice in Istre, ki so njene članice. Ubožnejši vdeleženci bodo odškodovani. Poskrbelo se bo tudi zastoj prenočišča. Kdor se hoče ku za vdeležiti, naj to javi Ljudski hranilnici pri sv. Ivanu. Združni kurz se konča v četrtek na večer s prijateljskim sestankom.

Ob tej priložnosti priredi „Slovensko kršč. soc. izobraževalno društvo“ za vdeležence kurza, svoje člane in drugo občinstvo vsaki večer socialna predavanja, ki jih bo imel državni posl. g. dr. J. Ev. Krek. Iz lahko umljivih vzrokov si bo moral pa vsak, ki ni vdeležence kurza ali član izobr. društva preskrbeti vstopnico za ta predavanja pri predsedniku izobraževalnega društva Ant. Čoku, kaplanu pri sv. Ivanu.

K temu vsporadu še par besed. Ali je potreben združni kurz. Dandanes, ko si tudi med nami pridobiva združna ideja vedno več tal, ko se vstanavljajo vedno nove zadruge in posojilnice, je združni kurz tako potreben, kakor vsakdanji kruh.

Ravno pogled v kajige mnogih društev kaže, kako potreben je pouk o knjigovodstvu. Nered in nepravilno vpisovanje je vzrok mnogim napakam neprilikam in težavam, iz česar izhajajo mnogokrat nesporazumljenja in celo osebni prepiri in sumnjičenja, večkrat pa stane dosti denarja, da se napake v knjigah zopet popravijo.

Mnogo ljudi bi se posvetilo združnemu delovanju, a straši jih to, ker ne poznajo pravega knjigovodstva. Vsem takim se nudi lepa prilika priučiti se vsemu, kar je potrebno za vodstvo zadrug. Ni treba misliti, da je ta tečaj namenjen le onim, ki že delujejo pri zadrugah, ampak želi se udeležbe tudi iz takih krajev, kjer še ni nobene zadruge, pa bi se ista lahko vstanovila in bila gotovo v veliko korist dotičnega kraja. — Zlasti se pričakuje obilne udeležbe od strani duhovščine. Na tem kurzu se ne bomo samo učili, pač pa tudi navduševali za združno delo v korist in rešitev slovenskega življa po tržaški okolici, Istri in Krasu.

Kakor že omenjeno, se ne bomo učili le gospodarskih stvari, ampak poslušali bomo tudi vsak večer ob pol 8 uri socialna predavanja g. dr. Kreka. Ako bi ne bilo ničesar drugega, že samo dr. Kreka in pa predmet, o katerem bo govoril, je porok, da bo vdeležba kar najobilnejša.

Političen pregled.

Novo avstrijsko ministerstvo.

Ustanovilo se je novo ministerstvo, ki se imenuje ministerstvo za javna dela. Vodil je bo krščanski socialc dr. Gessman. Novo ministerstvo bo sestavljeno iz treh poslovnih skupin: Prva skupina

⁴⁾ četrte solze.

⁵⁾ pete solze. ⁶⁾ šeste solze.

prevzame razne stvari, ki so spadale dosedaj pod delokrog ministerstva za notranje stvari, kakor zgradba cest, vodovodov itd. Druga skupina bo skrbela za pospeševanje obrti, obrtnih poizkusnih zavodov in za obrtni pouk. V to skupino pride tudi še patentstvo, meroizkustvo, poizkušanje ročnega strelnega orožja in neke stvari prometa s tujci. K tretji skupini pa pripadajo posli, s katerimi se je dosedaj pečal rudarski oddelek poljedeljskega ministerstva.

Portugalsko.

Justični minister pregleduje vse dekrete, katere je izdal bivši ministerski predsednik Franco.

Pristaši Francovi so zato jako nezadovoljni. Odločno zahtevajo, da se Franca pokliče nazaj in grozijo se republikanskim voditeljem, da jih bo zadel ista usoda kakor kralja in prestolonaslednika. Vlada se je tega zbalala in takoj ukazala, da naj bota dva polka vojakov za vsak slučaj pripravljena. — Na grobovih kraljevih morilcev je bila velika demonstracija, katere se je vdeležilo več tisoč oseb. Demonstracija je bila dostojna in mirna, tako, da niti policiji niti vojaštvu ni bilo potreba poseči vmes.

Trgovinska pogodba s Srbijo.

Minister Trinković je izjavil dopisniku „Slovenca“, da se bo pogodbo z Avstrijo podpisalo v začetku marca. S pogodbo je popolnoma zavarovana domača industrija, zlasti tovarne sladkorja, piave, cementa. Izvoz žive živine je nemogoč; izvoz mesa omejen a dovoljen; prevoz mesa neomejen; izvoz perutnine in jaje v Avstrijo svoboden. Avstrijski veterinarji bodo vršili pregled samo v klavnih izvoznih mest, katerih je sedem. Za srbske cerealijske so ostale v veljavi minimalne postavke avstrijske tarife. Vsled velike carine je onemogočen uvoz moke iz Avstrije v Srbijo. Minister poudarja, da je nova pogodba povoljnija od stare. Z novo pogodbo dobiva domača proizvodnja pogoje za obilno in intenzivno delo v vseh smereh; ista nudi temelj za ekonomsko neodvisnost Srbije.

Deželnozbornske volitve na Češkem.

Kompromis med mlado in staročehi se je razbil. Češki radikali, napredni državopravniki in narodni socialisti so se združili ter v svojem volilnem manifestu zahtevajosplošno volilno pravico za deželni zbor, nerazdeljivost dežela češke krone, ustanovitve posebnega najvišjega sodišča in upravnega sodišča za češke dežele itd.

Bosanski deželni zbor.

Bosansko-hercegovski deželni zbor se bo ustanovil ob priliki cesarjevega jubileja. Vladni načrt določa 140 poslancev, med temi 46 virilistov. Vlada dela že zdaj na to, da iz zmernih Hrvatov, Srbov in Mohamedancev dobi vladno večino, ki bi štela nekako 50 glasov.

Politiški agitator zaprt.

Iz Zagreba poročajo, da so bivšega deželnega poslanca in voditelja srbske radikalne stranke Milana Čanaka zaprli, ker ga sumijo goljufije.

Weckerle konferiral s hrvaškimi poslanci.

Ogrski ministerski predsednik Weckerle je pozval ob zasedanju ogrske delegacije hrvaške poslance Medakoviča, Tuškana, Vinkoviča in Gialskega k sebi na konferenco. Poslanci so se povabili odzvali, Weckerle jim je pojasnil svoje stališče glede na hrvaške razmere, bana Raucha in predstoječe volitve. Korak Weckerlov je vzbudil veliko senzacijo.

Železnica Donava-Adria čez Balkan.

Dunaj 16. febr. Balkanska železnica, koja bi vezala Donavo z Adrijo in ki se zanjo zdaj zlasti poteguje Rusija, bi šla skozi sledeče kraje: Crajova na Rumunskem, Radujevac na srbski meji, Mitrovice, kjer bi se križala z avstrijsko projekirano progo Mitrovice-Solun, končala bi se pri sv. Ivanu na albansko-jadranski obali. Rusija je Turčiji načrt že naznanila.

Vojska med Turčijo in Rusijo?

Rusija je baje na Kavkazu mobilizirala vso armado. Na meji proti Turčiji je na vseh važnih točkah osredotočena pehota in konjenica.

Slovinci - v Lurdu!

Lurd je največja in najimenitnejša božja pot na svetu. Marija sama si je izbrala ondi svoj sedež milosti. Ona je hotela, naj se tam zida cerkev h kateri naj verniki hodijo v množicah, da jim bo delila zaklade nebeških milosti. „Naj pride tu sem veliko ljudi! Naj prihajajo v procesijah!“ je naravnost sama velevala.

In res: neštete množice iz raznih dežela in narodov se odzivajo temu njenemu vabilu in vro tje leto za letom: in z vedno novimi čudeži povečujeje ondi Bog slavo svoje matere. Lurd je kraj neprestanih in neovrglih čudežev. — Lurd je kraj, kjer nebesa z zemljo na viden način občujejo. Lurd je kraj, kjer Bog na prejasen način potrjuje našo vero. Lurd je kraj nešteti milosti, telesnih, in še mnogo več seveda duhovnih.

11. sveč. 1908. je bilo ravno 50 let, kar se je nebaška mati prvič prikazala nedolžni Bernardki. To leto se torej obhaja petdesetletnica te slavne čudežne božje poti. Zares, če se spodobi kakega dogodka petdesetletnico obhajati, zasluži to ta dogodek svetovne in nadsvetovne imenitosti.

Slovinci, ki se štejejo za posebno vnete častivce Marijine, sami zase skupno še nikoli nismo bill v Lurdu. Pripravljamo se sicer že dolgo časa, a storili še vedno nismo. — Ča kdaj, zdaj v 50. letu božje poti je čas, da izpolnimo že davno gojeno željo. Tudi sv. oče so izrekli željo, naj bi se zbralo v jubilejnem letu pri Materi božji v Lurdu prav veliko romarjev. To svojo in svetega očeta željo hočemo izpolniti.

Zato se obračamo do vseh vernih Slovencev, katerim pripuščajo okoliščine, s pristrčnim vabilom: **Kvišku! Pojdimo v Lurd!** Pojdimo do naše matere! 50 let ona že vabi svoje k sebi in dela čuda pred vsem svetom — in mi se njenem vabilu do danes še nismo odzvali; mi še nismo videli kraja, ki si ga je ona izbrala, in del, ki jih ona dela. Kakor so betlehemiški pastirji govorili med seboj: „Pojdimo do Betlehema in pogledjmo to reč, katera se je zgodila, ki nam jo je Gospod dal na znanje!“ tako recimo tudi mi: „Pojdimo in pogledjmo te reč, o kateri toliko lepega beremo in slišimo, Lurd, izvoljeno mesto Marijino, kraj nadnaravnih dogodkov!“ In kakor so se tudi pastirji vrnili Boga časteč in hvaleč za vse, kar so slišali in videli, isto tako se bomo vračali tudi mi zadovoljni in hvaležni, poživljeni v dobrem in navdušeni za Marijo in za sveto vojsko, ki jo imamo še vojskovati, dotlej da pridemo k njej za večno.

Zdaj je najugodnejši čas, najlepša prilika. Zdaj je prilika s primeroma malimi troški in velikimi ugodnostmi storiti to daljno pot. Kdor torej kdaj misli v Lurd, naj se zdaj odloči in nam pridruži! Kar smo v 49 letih zakasnili, naj se v 50 letu dohiti! Otroci Marijini, častivci Marijini, vsi verni Slovenci, kateri zmorete in utegnete, osrčite se, odločite se, vzdignite se — na lepo pot, na veselo pot do naše lurske Gospe in Matere!

Romanje naše bo pravo narodno romanje. Oni, ki bodo šli, šli bodo v imenu celega naroda. Kot Slovenci bomo šli tje, kot narod se Mariji poklonili, in položili pred njene noge vero, vdanost in ljubezen vseh Slovencev, posebno onih, ki nas bodo v duhu in željah spremljali. Pa tudi prosili bomo za vse, prosili zlasti za to, da Marija v našem narodu ohrani vero živo in močno, da zatre nakane sovražnikov, da pospeši zmago sveti stvari, prosili, da Bog da lepo življenje in srečno smrt vsem našim rojakom; prosili tudi za blagor velikega zlato našnika, svetega Očeta Pija X. in vso cerkev.

Izvesti po tolikem čakanju romanje v Lurd v letu njegovega jubileja — boji naša častna zadeva, katero skušajmo doseči s skupnimi močmi! Zato lepo prosimo tudi tiste, ki se sami iz kakršnegakoli vzroka ne morejo pridružiti, naj po svoji moči podpirajo to pobožno podjetje, naj v svojem okrožju k temu prigovarjajo, spodbujajo, agitirajo pri takih, ki bi utegnili iti in naj jim gredo pri tem po možnosti na roko.

Upamo torej, da bomo z združenimi močmi spravili skupaj romanje, ki bo v čast vsem Slovincem, od nekdanj vnetim za Marijo.

Naj o a lurska Gospa, iz svojega svetišča blagoslovi to naše podjetje, vse ki se bodo zanje odloili, ki bodo k njemu kaj pripomogli!

Opomba uredništva. Natančen vspeled romanja priobčimo v prihodnji številki.

NOVICE

n **Umril** je v Celovcu dne 18. t. m. g. Simon Janežič, bivši ravnatelj „Družbe sv. Mohorja, c. in kr. nadporočnik v pok. itd. Pogreb je bil v četrtek. N. v m. p.!

n **Kdo bo rešil narod?** To velevažno vprašanje smo brali rešeno v tržaškem dnevniku minolo nedeljo. Blejčani, ki so se bili udeležili planinskega plesa, so v svoji plesni zamaknenosti videli „veliki napred ktržaških Slovencev“ in se o njem prepričali na lastne oči. Prepričali so se na plesu tudi, da ima Trst z okolico toli lepo evetoče nadebudne slovenske mladine. Omamljena in sveto navdihnena od divnega narodnega plesa je prerokovala

ena udeleženka plesalka iz Bleda, odkod bo prišla rešitev slovanskega življa v Trstu. Preroške besede, ki bi jih moral znati na pamet vsak naroden Slovenec, se glase: „Občudovali smo krasno dekoracijo plesnih dvoran, a še bolj divne plesalke, tržaške dame - viljenice, katere res prenapajajo tujčevo oko. Te dame obe-tajo slovanskemu življu v Trstu boljšo bodočnost.“ - Tako je sedaj rešeno to težavno vprašanje o boljši bodočnosti našega naroda v Trstu. Pazi torej, slovenski rod na tržaških tleh, da boš imel vedno obilo izurjenih plesalk, dam - viljenic, pa se ti ne bo treba bati za tvojo bodočnost! Le to bi nam bilo treba še povedati in razložiti, ali morajo biti te dame okoličanske kmečke dame, ali naj bodo to dame slovenskih gospodov delavcev iz proste luke in arsenala, ali pa imajo to prednost samo dame nekaterih višjih „narodnih“ gospodov tržaških.

n **Pošne nakaznice.** — Poštno ravnateljstvo namerava izdati pošne nakaznice, ki bodo imele fotografijo, osebni popis in lastnoročni podpis imetelja. Veljale bodo za leto, v katerem bodo izdane. Dobivalo se jih bo po 50 vinarjev pri vsakem poštnem uradu, v katerega okrožju dotičnik stalno ali delj časa biva. S temi izkaznicami se bo lahko dvignilo vse pošne pošiljatve v Avstriji in na Nemškem.

n **Lastnega moža oropala** je 25 let mlajša žena po desetletnem zakonu. Nesrečni mož je Aleksander Kölemen iz Velikega Varadina. Žena je čakala že leta in leta, da bi umrl. Sedaj ga je počakala s tremi fanti na cesti. Pobili so ga na tla ter mu vzeli večjo vsoto denarja. Kölemen je nezavesten obležal na cesti. Ženo so zaprli.

n **Zastrupljeni konfeti.** — Iz Palerma se poroča: Gospa tukajšnjega zdravnika Vitoila je dobila po pošti zavoj s konfeti ter jih razdelila med svoje otroke. Otroci so kmalu po zavžitju oboleli na zastrupljenju. Eden otrok je kmalu umrl, drugi pa se nahaja v smrtni nevarnosti. Dognalo se je, da so bili konfeti zastrupljeni. Najbrže je to storil kak neznanec iz maščevanja.

n **Kuga** se je pojavila v zapad i Afriki na zlati obali. Nemške oblasti so zaukazale zdravniško preiskavo ladij, prihajajočih iz okuženih pristanišč.

n **Nesreče na morju v letu 1907.** — Lanskega leta se je potopilo 1114 ladij, poškodovano je bilo 5527 ladij. Med potopljenimi je pet avstrijskih parnikov, med poškodovanimi 48 avstrijskih parnikov in dve avstrijski jadrnici.

n **Velika nesreča v Reki.** — V kemični tovarni „Union“ v Reki je razletel v nedeljo popoldne iz neznanih vzrokov kotel. Eksplozija je razrušila vse poslopje za stroje. Sosednje hiše so poškodovane. Kurjač Brusič je mrtev, strojevodja Ruckrecht je težko ranjen, dva druga delavca lahko. Sreča, da je bil nedeljski počitek, ker v tovarni dela navadno 150 delavcev. Škoda znaša 400 000 kron. Kakih sto delavcev ostane več mesecev brez kruha.

n **Strašna družinska žaloigra.** — Iz Grenobla poročajo: Železniški uradnik Ant. Lavrent se je sprl s svojo ženo. V prepiru je zadavil obe svoji hčerki in tudi ženo. Na to je šel pod streho in se tam obesil.

n **Beda v New-Yorku.** — Neki restavrater je sklenil dati hrane lačnim otrokom svojega mestnega okraja. Pridrvelo je na tisoče otrok, med katerimi se je pričelo pravo klanje za košček kruha. Vsa oprava v gostilni je razbita. — Beda je nepopisljiva; še nikdar ni bila tolika kakor sedaj. Mraz neznošen. — Da bi dala gladnemu delavstvu zaslužka, namerava vlada gradnjo podzemne železnice, pri kateri bo dobilo okoli 75 tisoč ljudi zaslužka.

n **Velika tatvina dragocenosti v Berlinu.** — Soproga generala konjenice grofa Wartenslebena v Berlinu se je zadnjo soboto vrnila iz gledališča v svoje pritlično stanovanje, odložila svoj nakit, in sicer kolje fz biserov v vrednosti do 250 tisoč mark in biserno iglo vredno 17 tisoč mark. Okna so bila odprta. Grofica se je podala v jedilnico, a ko se je vrnila, je bil nakit izginil. Sum leti na neko uslužbenko, ki je šele malo časa v hiši.

n **Skočil** je iz zida v ulici Romagna v Trstu 72 letni Franc Vidmar in se ubil. Vzrok samomoru je bolehavost.

Iz okolice.

Iz sv. Ivana nam pišejo: Predpustna, veselica katero je priredilo naše slov. kršč. soz. izobraževalno društvo pretečeno nedeljo, je nepričakovano dobro uspela. Tako pevci kakor tudi igralci so izvrstno pogodili svoje vloge. Obilo smeha je provzročil kralj Herod s svojo kraljevo krono na glavi in imenitnim žezlom v rokah. Semhu pa ni bilo konca, ko se je predstavljala „Jabolčna potica“. — Šimen Zmazek je pokazal, da zna tudi on dobro napraviti potico. No, če pride pri tem njegov ljub-

ljenec „šnoftabak“ v dotiko s testom, ali če potrese mesto z rozinami z brinjevimi jagodami in če konečno še s papriko pobarva testo, to še ni nič hudega, hudo je samo to, da ura bije dvanajst in žena prihaja domov, Šimenova potica pa na tleh poleg plavalnika. Kar smilil se nam je ubogi Šimen, ko je tako trepetal pred svojo ženo. Zmazka je predstavljal g. Križman, ki je zopet pokazal, da ima velik igralski talent. Veselica je bila prav dobro obiskana, dvorana je bila kar natlačena, saj pa tudi društvo potrebuje gmotne podpore, ker je imelo zadnji čas za vezavo knjig velike stroške. — Jutri v nedeljo pa napravi obrtno in konsumno društvo veselico. Začetek ob 4 uri popoldne. Vstop je prost.

o Zelo pametno naznanilo so slišali preteklo nedeljo 16. t. m. Križani iz ust svojega vaškega načelnika. Ker je tu navada ali, bolje rečeno razvada, da prihaja na ples vse mlado in staro, celo šolski otroci, zato je vaški načelnik modro storil, da je prečital pred cerkvijo po službi božji § 177 šolske postave, ki prepoveduje šolskim otrokom vdeleževati se javnih plesov in družih škodljivih zabav. To je bil dober poper za nekatere odrasle osebe, ki se nočejo prepričati o škodljivosti plesa. Če le hočejo, morajo sklepati iz te določbe, da je ples neumna, nevarna in pohujšljiva zabava.

Kajti, če bi bila res pametna in koristna, bi je šolske oblasti otrokom ne zabranjevale, ampak celo priporočale kot odgojilno sredstvo.

o Zakaj pošiljajo mnogi Križani svoje otroke v višje razrede šole „Lega nazionale?“ Morda da bi se kaj naučili? Le redki iz tega namena, ampak večina zato, ker v ital. šoli ni tako stroge kontrole glede šolskih zamud, kakor na slov. šoli in morejo stariši nekaznovano zadržati svoje otroke doma in jih porabiti za domača dela. Naj se vpelje strožja kontrola, potem bo gotovo le malo slovenskih otrok iz sv. Križa zahajalo v Legino šolo. Potem bodo hodili skoro le taki, ki se, razven svojega materinskega jezika, žele tudi naučiti italijanskega.

Iz Istre.

i Pazite na otroke. — V Pulju so se oni dan igrali otroci z vojaško patrono. Najprej so jo hoteli vžgati z vžgalico. Ko to ni pomagalo, udarili so s kamenom po njej. Patrona se je užgala ter zletela 12-letnemu Martinu Nikoloviču v vrat te ga ranila. Dečka so prepeljali v bolnišnico.

i Umrli je v Kopru bivši ravnatelj učiteljska g. Ivan Revelante.

i V Lovrano je prišel dunajski župan dr. Lueger, da si okrepi svoje zdravje. Vsa Lovrana bila je v zastavah. Luegerja so oficijelno sprejeli župana obč. svetovavstvo in duhovščina. Dr. Lueger ostane v Lovrani štiri do šest tednov.

Koledarček. Nedelja 23. febr.: Peter Damijan, škof. — pond.: 24.: Prestopni dan. — Torek 25.: Matija, apostol. — Sreda 26.: Valburga, opatinja: Viktorin, muč. — Četrtek 27.: Marijeta Kort., spozn. — Petek 28.: Leander, škof; Baldomir, škof. — Sobota 29.: Roman, opat; Rajmund, spozn.

Zadnji krajec bo dne 25. t. m. ob 4. uri 30 minut zjutraj. — Vreme se nam obeta spremenljivo.

Svetko Anibal Škerl

Trst, Sv. Ivan.

priporoča svojo bogato založeno prodajalnico jestvin in pekarno.

Pošilja na deželo tudi poštno pošiljatve od 5 K. naprej.

Posebno se priporoča čč. duhovščini.

Obrtno in konsumno društvo Sv. Ivan

(pri cerkvi)

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

javlja sl. občinstvu, da je svoje prostore preustrojilo v najnovejšem sloju.

Ima na razpolag. veliko dvorano v pritličju, najmodernejši pivski salon ter tri sobe rezervirane za krstve poroke in društvene sestanke.

Točil domače vino, Istrsko črno, belo vipavsko, kraški teran in refošk v buteljkah.

Za obilni obisk se priporoča: Načelnistvo.

Prvi slovenski denarni zavod v Trstu

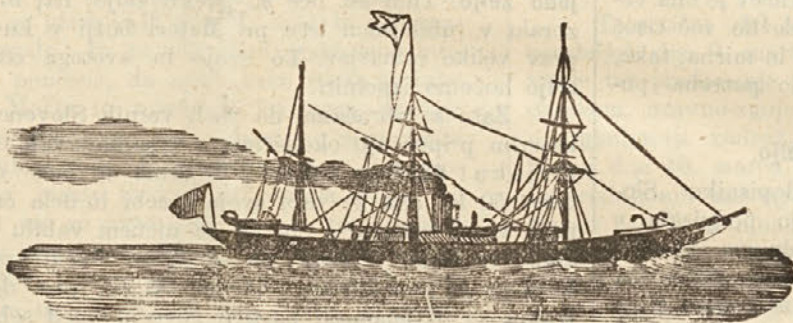
Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Piazza Caserma šte. 2, 1 nadstropje (v lastni hiši).

Sprejema hranilne vloge in je obrestuje po 4% v aga se lahko po 1 K. Rentni davek plačuje zavod sam in ne vlagatelji. Posojuje denar na menjice zastave in vknjižbe. Ima najmodernejšo varnostno ce-

lico, varno proti vlamu in požaru, v njej se shranjujejo lahko: vrednostni papirji, zlatnine, biseri, testamenti itd. Ako hoče kdo kupiti srečke na obroke mu to preskrbi posojilnica jako po ceni.



Z Bogom! Srečno pot! V daljno Ameriko!

Zakaj potujejo naši ljudje najraje čez Trst na ladijah avstro-ameriške parniške družbe (Avstro Amerikana Bratje Kozulič i dr.)? Odgovor:

Rafaelova družba v Trstu priporoča to iz teh le vzrokov: Prednosti: v Trstu 1) smo mi doma, 2) smo pod avstrijskim varstvom do Amerike, 4) ni treba menjavati denarja, 5) si

lahje pomagamo v svoji materinščini (v prodajalnicah, uradih, cerkvah), 6) imamo večinca slovanske sopotnike.

Prednosti: na adijah avstro-ameriške (Austro-Americana) plovitbene družbe:

1) domači ljudje v postrežbi, 2) domača kuhinja, 3) uvaževanje slovanskih jezikov, v napisih, govoru, v razvrstitvi (po narodnosti v izseljenškemu domu i na ladjah), 4) lastni izseljenški dom, obdan z lepim vrhom na samem, izven mesta tik morja. Do poslopja električni tramvaj. Po vseh prostorih električna razsvetljava. Hrana in stanovanje brezplačno pred odplitvijo za 2000 oseb, 5) močne ladje, 6) v izseljenškemu domu nameravana katoliška kapela. Govorilo se je tudi o posebnem dušnem pastirju za izseljence, 7) strogo ločenje veroljupovedanja, narodnosti, spola. 8) Vožnja mnogo ceneja, 9) Zveza tudi v južno Ameriko. 1908) 10. Strogo nadziranje in poduk agentov, ki ne smejo vabiti še manj pa siliti ljudi v tujino.

Josip Rože

Trst - mizarski mojster - Trst

Via Giulia — Telefon šte. 1971.

Izdeluje in popravlja vsakovrstna stavbinska in druga mizarska dela. Posojuje tudi različne odre in scenerije za vsako igro ali koncert. Postrežba točna. Cene jako nizke.

Edina mehanična Tovarna pohištva

v Trstu

tvrdke Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa 46.

— Skladišča Piazza Rosario št. 1. —

Trgovsko-obrtna zadruga

Via S. Francesco d'Assisi št. 2, I. n. V TRSTU Via S. Francesco d'Assisi št. 2, I. n.

kjer je bila prej „Tržaška posojilnica in hranilnica“. — Telefon št. 16-04.

Poštno hranilnični račun 74679

Sprejema hranilne vloge od vsako-5^o Sprejema tudi vloge po 1 K na teden, gar, tudi če ni član, in je obrestuje po 5^o tako da se po 260 tednih dob 300 K

Sprejema hranilne knjižice tujih zavodov, in je realizuje ne da se bi obrestovanje pretrgalo. —

Daje v najem hranilne pušice, katere so najprimernejše sredstvo za varče anje v družinah — posebno pa, pri nedoraslih. Hranilne pušice se odpirajo le v uradu. — Deleži so po 20 K in po 2 K.

Nadaljna pojasnila se dajejo v uradu med uradnimi urami, ki so: ob delavnikih od 9—12 d.

in 3—5 p. Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

LJUDSKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

za tržaško občino pri Sv. Ivanu pri Trstu.

Registrowana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema hranilne vloge tudi od 4¹/₂% neudov in jih obrestuje po

4¹/₂%

Davke plača hranilnica sama. Za varnost vlog jamčijo udje.

(280) z vsem svojim premoženjem v znesku približno en milijon kron in pol.

Za večje vloge se tudi dajo višje obresti po ustmenem pogovoru s stranko. — Hranilnica in posojilnica je pod nadzorstvom svetoivanske duhovščine. — Vsak krščansko misleč Slovenec naj vlaga svoj denar le pri Ljudski hranilnici in posojilnici pri sv. Ivanu pri Trstu.

Razširjajte in priporočajte „ZARJA“